

Suuret löytöretket

**EUROOPPA UUDEN AJAN
MURROKSISSA**

Löytöretkien seuraukset

Seuraavaksi

- ▶ Tee käsitekartta aiheesta **“Löytöretkien seuraukset”**
- ▶ **Ryhmittele ensin, esim.;**
 - **Talous** (mitä tuotiin, mitä vietiin...)
 - **Uudet kasvit**
 - **Kulttuurit**
 - **Sairaudet**
 - **....**

**Kulttuurit/
yhteiskunnat**

Talous

Muuta?

***LÖYTÖRETKIEN
SEURAUKSET***

Ihmiset

Ympäristö

LÖYTÖRETKIEN SEURAUKSIA

► Yhteiskunnat/kulttuurit

- **intiaanikulttuureiden tuho**
- **Länsi-Euroopan maiden valta kasvaa** (Espanja, Portugali, Alankomaat, Ranska ja Iso-Britannia)
- **neekeriorjuus ja orjakauppa**
- **siirtolaisuus**
- **eurooppalaisten uuden yläluokan synty** (kreolit)
- **Euroopan hegemonian alku**
- **ajatukset demokratiasta ja tasa-arvoisuudesta syntyvät**

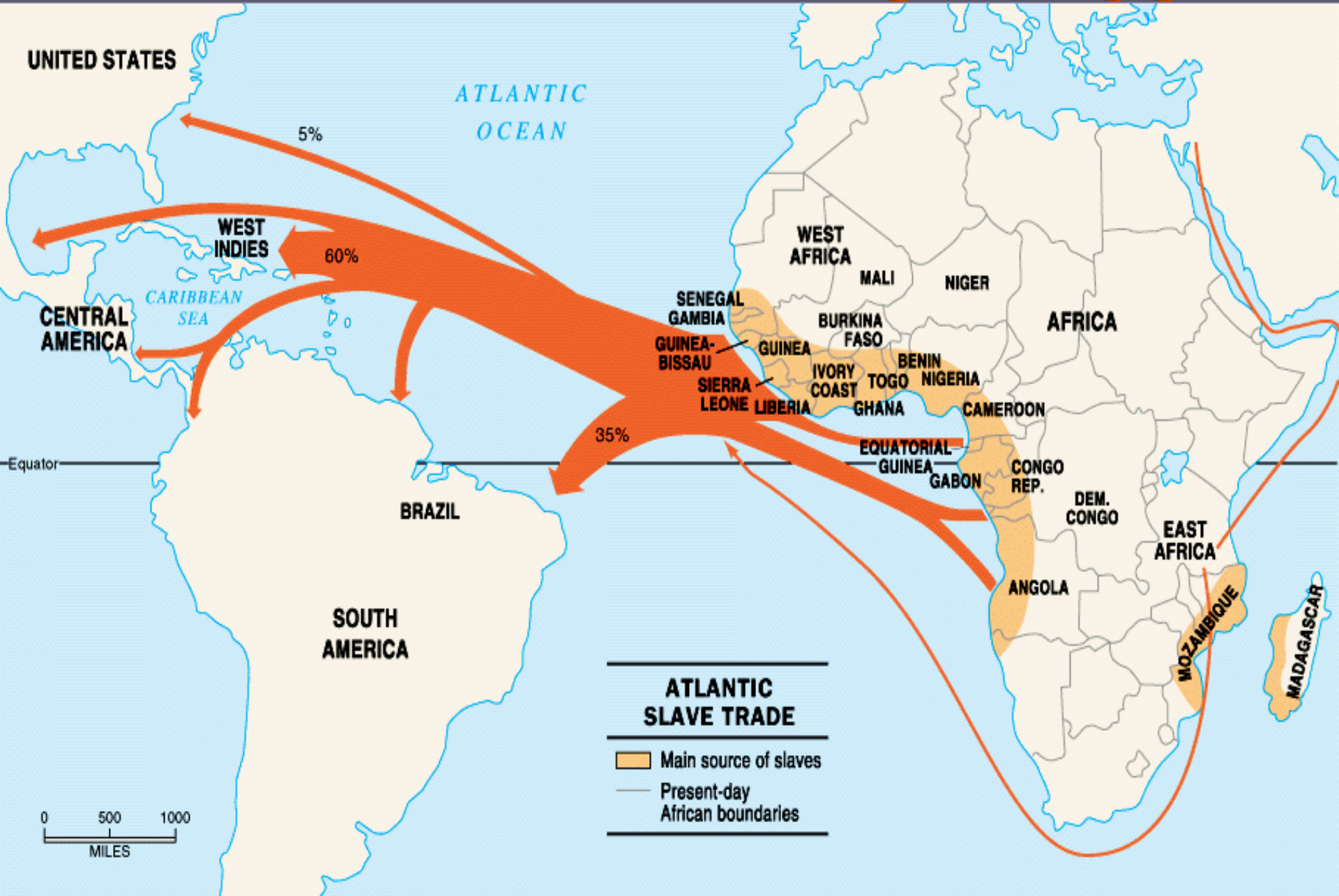
LÖYTÖRETKIEN SEURAUKSIA

► Talous

- maailmankaupan kasvu → kilpailu maista ja markkinoista
- uusia tuotteita Amerikkaan
- uusia tuotteita Eurooppaan
- merkantilismi
- kolmikantakauppa
- porvariston asema vahvistuu
- valtava jalometallien tulva Eurooppaan → inflaatio

Trans-Atlanttinen orjakauppa

LÖYTÖRETKIEN SEURAUKSIA

► Ympäristö:

- Amerikkaan; sokeriruoko, kaakao, kahvi, tee, riisi, appelsiini, vehnä
- Eurooppaan; maissi, peruna, tupakka, tomaatti. kahvi, kaakao
- **uudet eläinlajit** (Amerikkaan sika, lehmä)
- **uusia hyönteisiä**

→ **luonnon
tuhoutuminen/muuttuminen
osissa E-Amerikkaa!!!**

→ **myös Euroopassa, vieraslajit**

LÖYTÖRETKIEN SEURAUKSIA

► Sairaudet;

- sukupuolitauteja Eurooppaan, rokot yms. E-Amerikkaan

► Tieteen ja tekniikan kehittyminen

- maantiede, merenkulku, biologia.....

Eurooppa

- keskittyi kauppaan ja käsiteollisuuteen
- jatkuva vaurastuminen

raaka-aineita
kultaa

Atlantin
kolmiokauppa

orjia

jalostetut
tuotteet

jalostetut
tuotteet

raaka-aineita
ylellisyystavaroita

Amerikat

- väestö alistettiin pakkotyöhön ja orjuuteen
- talous-, yhteiskunta- ja kulttuurijärjestelmät tuhottiin
- väkiluku romahti, alikehitys

Aasia

- kumin tuotantoalue
- tuotti ylellisyystuotteita
- väestöä alistettiin pakkotyöhön

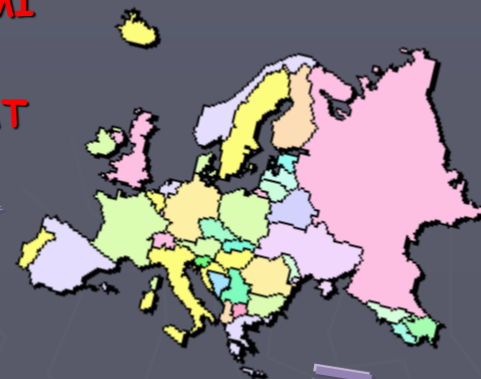
Afrikka

- sodat lisääntyivät, kun heimot ryöstivät ihmisiä orjiksi
- menetti miljoonia ihmisiä orjiksi → perinteiset yhteiskuntajärjestelmät sortuivat

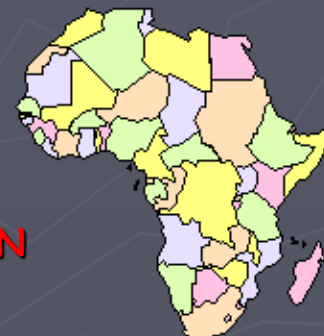
“Kolumbiaaninen vaihto”

❖ Vanilja ❖ Avocado ❖ Pippurit ❖ **PERUNA** ❖ **PIISAMI**

❖ Kalkkuna ❖ Kurpitsa ❖ Tupakka ❖ **TOMAATTI** ❖ **ORAVAT**
❖ Kaakao ❖ Ananas ❖ Kiniini ❖ **MAISSI**
❖ Pähkinä ❖ Syfilis ❖ **BATAATTI**

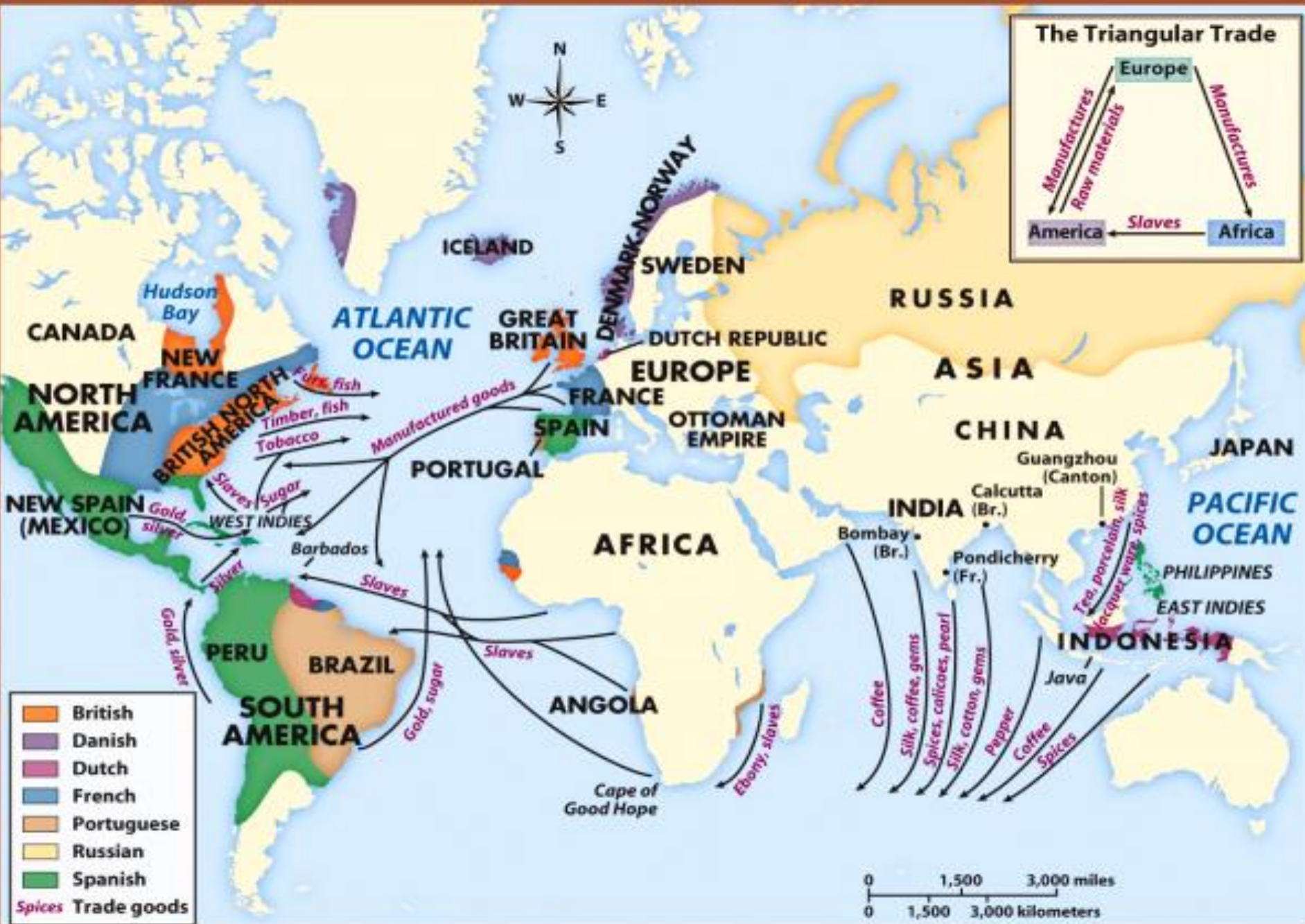

❖ Helyt
❖ Alkoholi
❖ **ASEET**

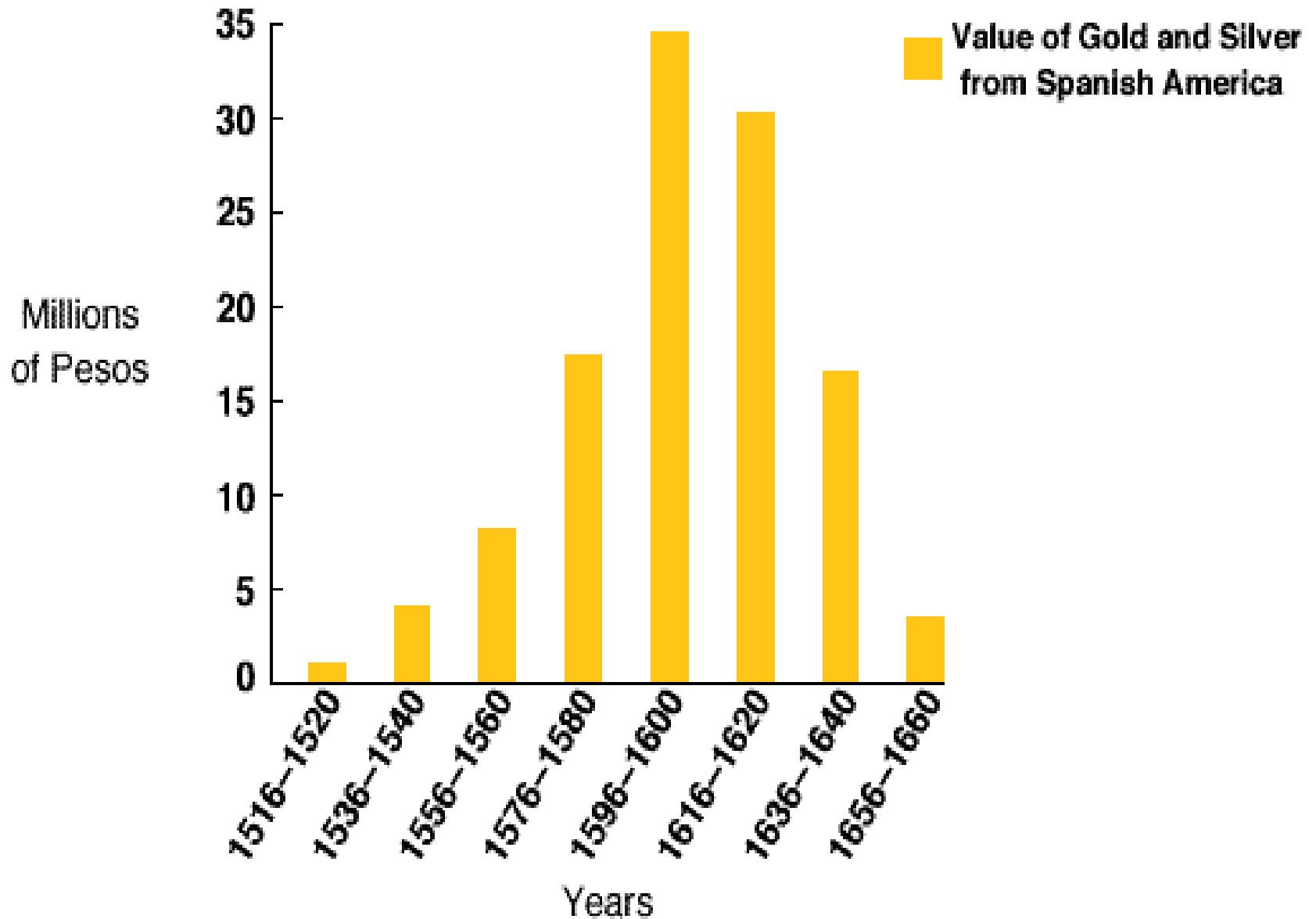

❖ Oliivi ❖ **KAHVI, TEE** ❖ Banaani ❖ Riisi
❖ Sipuli ❖ Nauris ❖ Hunajamehiläinen ❖ Ohra
❖ Greippi ❖ Persikka ❖ **SOKERIRUOKO** ❖ Kaura
❖ **Sitrus-hedelmät** ❖ Päärynä ❖ **VEHNÄ, RIISI** ❖ **HEVONEN**
❖ **LAMMAS, VUOHI, ROTTA** ❖ **SIKA, NAUTA** ❖ Isorokko
❖ Flunssa ❖ Pilkkukuume ❖ Tuhkarokko ❖ Malaria
❖ Kurkkumätä ❖ Hinkuyskä

Siirtomaakilpailua South America

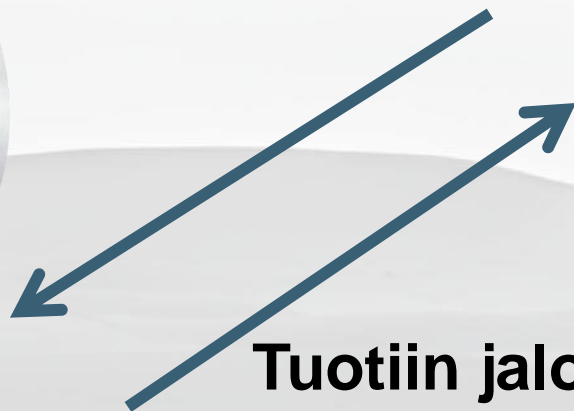
Amerikan aarteet!

Eurooppalaista hyötyretkeilyä

Viettiin katolinen uskonto

**Eurooppa
rikastuu**

Tuotiin jalometallit ja mm. peruna, joka oli Euroopan maanviljelylle tärkeää, sillä vilja oli altis katovuosille.

**Etelä-Amerikka
köyhtyy**

Miten tämä työnjako näkyy perintönä nykyajan maailmassa?

Mitä vaikutuksia löytöretkillä oli Euroopan ulkopuolisiin alueisiin?

- 1. Eurooppa alisti alueita → kolonialismi**
- 2. Alkuperäiskansoja ja –kulttuureja tuhoutui**
- 3. Orjuus**
- 4. Ympäristömuutokset**

Millaisia vaikutuksia löytöretkillä oli Eurooppaan?

- 1. Kolonialismin aika alkoi**
- 2. Kaupan painopiste Atlantille**
- 3. Kultalasteja Eurooppaan**
 - Valloittajamaiden hovien rikastuminen
 - Rahan arvon heikentyminen eli inflaatio
- 4. Kauppiaista yhteiskunnan avainryhmä**
- 5. Uudet tuotteet Eurooppaan** (tupakka, tee, kaakao)
- 6. Kuninkaiden vallan voimistuminen**

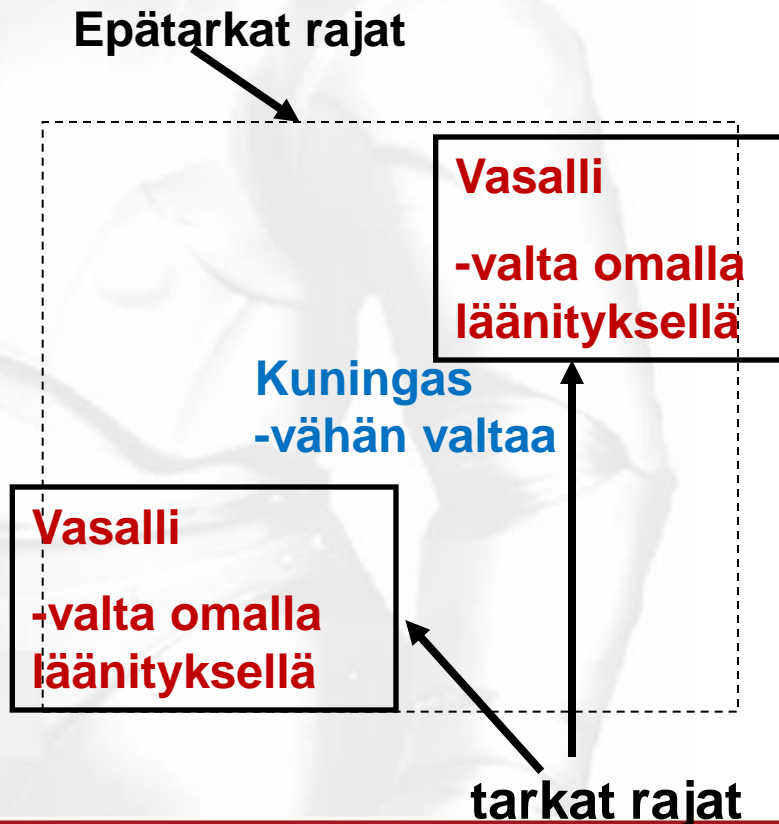
Kuninkaan vallan ja kansallisvaltioiden voimistuminen

Kotitehtävä:

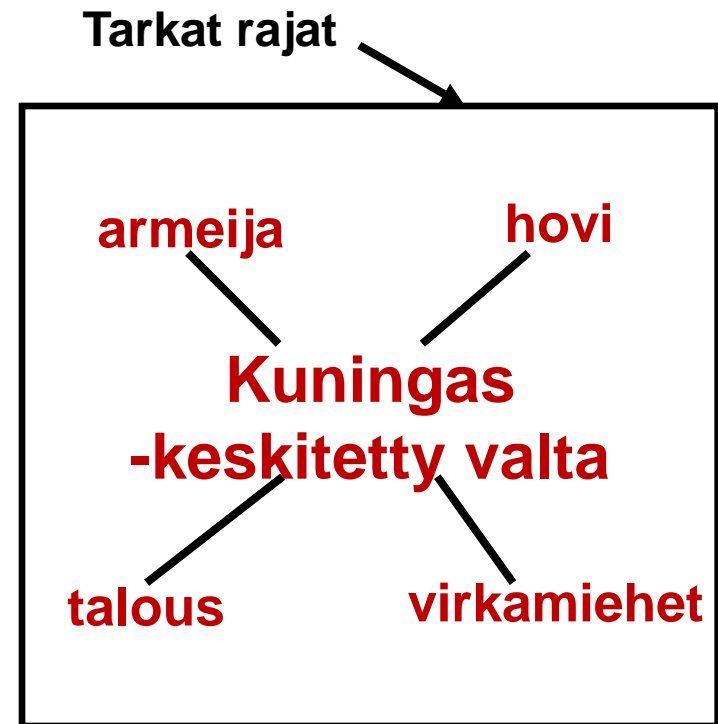
Miksi löytöretket vahvistivat hallitsijan asemaa?

Miten kuningas teki tämän?

- **Feodaalivaltio:**

- **Kansallisvaltio:**

Kuninkaan vallan kasvu

- **Rahatalous elpyy**
 - maatalous tehostuminen mahdollisti kaupan elpymisen
 - rahatalous voimistui
 - kuninkaan helppoa valvoa kaupunkeja
 - mahdollisesti verotulot
 - löytöretket lisäsivät kuninkaiden varallisuutta
- **Kuningas pystyi vaurastuessaan hankkimaan palkka-armeijan**
- **Tuliaseiden kehitys teki ritariarmeijat tarpeettomiksi**

Kuninkaan vallan kasvu

- Jatkuvat sodat mahdollistivat verotuksen ja keskushallinnon laajentamisen
- Varallisuus mahdollisti virka-aatelin palkkaamisen

→ valta keskittyy kuninkaalle ja seurauksena oli itsevaltius 1600-luvulla